

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. IV. Quonam sensu Spes Theologica sit certa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

set nostra felicitas, per metaphoricam identitatem cum Deo, scilicet per affectum amicitiae, ut explicui lib. 2. agens de Beat: objectiva. Probatur primò ex Scriptura. Genes. 15. *Ego merces tua.* pl. 71. *Pars mea Deus in aeternum.* Vnde S. Augustinus in pl. 102. *Erige Spem tuam ad bonum bonorum omnium, ipse erit bonum tuum, à quo omnia in suo genere facta sunt bona.*

496. Hinc redditur ratio, cur Spes sit Virtus Theologica, non item Religio, vel obedientia erga Deum. Nam Religionis objectum formale & motivum, est honestas objectiva quae reperitur in cultu Dei, qui tamen cultus non est possessio bonorum intrinsecorum Dei; & ideo, id quod motivum Religionis importat in Recto, est aliquid merè creatum. Contra objectum formale Spei, sunt bona intrinseca Dei, ut à nobis per Visionem & Amorem possidenda, & quantumquam forma denominans constituent nos Beatos, adeoque Visio tantum ingreditur motivum in obliquo, tanquam visio formae beatificantis, ut loco citato pluribus declaravi.

497. DICO 2. Spes Theologica, prout est affirmativa & appetitiva, habet pro objecto formali partiali Omnipotentiam & cetera Dei attributa, quae conducunt ad probabilem futuritionem nostrae beatitudinis. Et sic conciliantur Sententiae DD. & est omnino ad mentem Angelici Doctoris q. 7. de Spe a. 1. in C. & in respons. ad 4. his verbis. *Sicut formale objectum fidei est Veritas prima, per quam sicut per quoddam medium assentit his quae creduntur, quae sunt objectum materiale Fidei, ita etiam Objectum formale Spei est auxilium divinae potentiae & pietatis, propter quod motus Spei tendit in bona sperata.* Item a. 4. in C. Spei, inquit, secundum quod est Virtus Theologica, objectum formale est auxilium divinum cui inhæretur: & quamvis sub hoc formali objecto multa materialia sperata comprehenduntur &c. Probatur Conclusio ex dictis. Nam, ut vidimus, Spes non est merum desiderium, sed est quaedam appetitiva voluntas, propter probabilitatem objecti: ergo quia talis debet habere objectum formale specificativum sui: atqui non est aliud, quam assignatum in Conclusionem. Ergo &c. Confirmatur, quia sic apparet, quare Spes sit Virtus Theologica, & quomodo illius motivum sit Perfectio divina.

CONTROVERSIA III.

Quodnam sit objectum materiale Spei Theologicae.

498. Objectum Materiale Spei est omne illud, quod à Deo speramus; & principale ac primum est Beatitudo nostra. Observandum tamen est, quodam esse objecta materialia simul & formalia, non tamen ultimata, respectu alterius objecti materialis: huiusmodi sunt auxilia sufficientia, Bona opera, Preces Sanctorum &c.

Nam licet hæc ipsa speremus propter infinitam Bonitatem & Misericordiam Dei, & hac ratione sint objectum materiale Speratum, sunt tamen simul etiam id propter quod speramus alia ad quae conducunt, nempe augmentum Gratiæ & Gloriæ: Simpliciter tamen & absolute dicenda sunt objecta materialia Spei Theologicae.

499. Dubitatur 1. an objectum materiale debeat esse aliquid à Deo promissum. 2. Negativè. Primò; quia speramus auxilia efficacia, Bona Temporalia, perseverantiam finalem &c. quae cum fiducia petimus, & tamen hæc non sunt promissa absolute petentibus & orantibus. Secundò & à priori: quia non sola Fidelitas, sed etiam alia Dei attributa sine Fidelitate possunt movere Voluntatem ad Sperandum.

500. Dubitatur 2. An objectum materiale debeat semper ab actu Spei Theologicae referri in ultimum finem aeternae Beatitudinis. Affirmat Ripalda. Alij verius id negare videntur. Probatur: Possumus sperare actu Supernaturali à Misericordia seu Clementia Dei, sanitate, pluviam &c. absque omni actuali relatione in Ultimum Finem: atqui talis actus esset actus Virtutis Theologicae: & non Fidei aut Charitatis: ergo Spei. Majorem admittit Ripalda. Minor probatur. Omnis ille actus est Virtutis Theologicae actus, cujus motivum Formale parziale est aliqua perfectio intrinseca & primaria Dei: sed illius actus objectum Formale parziale est Misericordia Dei: ergo &c.

501. Respondet Ripalda, objectum Formale Spei principale, esse Deum ut nobis Bonum. Sed contra, primò, ad hominem. Etiam objectum Formale principale Fidei est Veracitas, & tamen secundum Ripaldam etiam sine Veracitate, sola Fidelitas aut Omnipotentia Dei potest esse objectum Formale Fidei. Contra 2. Quia non potest assignari alius habitus supernaturalis, à quo ille actus Spei producatur. Respondet Ripalda, produci ab illo habitu ad quem pertinet desiderium honestatis quae reperitur in illo objecto, v.g. si amore studij desideres sanitate, producet ab Habitu Studiositatis. Sed Contra est, quia sic omnium Virtutum moralium objectum formale parziale, saltem pro aliquo casu, esset Perfectio divina, quod mihi novum est.

CONTROVERSIA IV.

Quonam sensu Spes Theologica sit certa.

502. Spem esse certam conveniunt Theologi cum S. Thoma & habetur ad Hebr. 6. Qui confugimus ad tenendam propositam Spem, quam sicut anchoram habemus animae tutam ac firmam. Trid. sess. 6. c. 13. requirit Spem firmissimam. S. August. Praefat. ad ps. 123. *Spes nostra, inquit, tam certa est, quasi jam res perfecta sit.*

Controversia est, in quonam hæc Certitudo Spei consistat. Hurtadus vult consistere in absoluta

soluta connexionione cum objecto sperato. P. Conink constituit in connexionione cum Beatitudine quā vera & non fallaci. Vtrumque benè rejicit Ripalda.

503. DICO I. Spes Theologica non debet esse simpliciter & absolute certa, de omnibus objectis quā possumus sperare. Probatur 1. Possumus sperare ea, quā Deus neque promittit, neque futura esse vllibi revelavit, vt suprà cum communi diximus: atqui circa talia spes non est certa, neque certitudine intrinseca, neque extrinseca: ergo &c. Minor probatur quoad primum membrum. Possèt elici idem actus Spei, quin Deus præsaret illud quod speramus, imò defacto sèpe non consequitur sperans objectum speratum: sic reprobi sèpe sperant Gratiā finalem, & tamen eam non consequuntur: idem in temporalibus patet. Probatur etiam quoad secundum membrum, quia possumus aliqua sperare quā non sunt promissa, & paucis conferuntur, v. g. Miraculum ex Voto concepto, & tamen possumus tunc prudenter formidare: neque enim Certitudo Spei Theologica excludit formidinem, vt constat ex Con. Trid.

504. Probatur Conclusio 2. & à priori. Certitudo Spei debet fundari in Certitudine Fidei: Atqui quod non est revelatum à Deo esse futurum, non potest esse certò futurum certitudine Fidei: ergo nec potest certò sperari. Major probatur. Spes non patitur secum certitudinem evidentiā, vt vidimus superius: ergo non potest fundari nisi in certitudine Fidei.

505. Quòd autem nullum sit inconveniens, admittere aliquos actus spei imperfectiores alijs actibus ejusdem Spei, declarat Lugo his verbis. Commune est habitibus infusis, posse habere aliquos actus imperfectos, & alios perfectos. Sic Virtus Misericordiæ vult aliquando levare alienam miseriam cum modico detrimento proprio, aliquando cum magno, & tamen vterque est actus Misericordiæ, sed vnus altero perfectior. Sic Pœnitentia aliquando dolet solum de gravissima offensā Dei, aliquando de omni offensā gravi, aliquando etiam de levibus. Sic Charitas aliquando amat Bonitatem Dei super omnia, aliquando minùs vehementer, & sine illa comparatione: Sic ergo ex quadam redundantia potest Spes Theologica extendi ad sperandum à Deo, etiam quā promissa non sunt, licet non per Spem æquè certam. Hac Lugo, quā velim notari à quibusdam RR. qui amore sui Discerniculi adeo irascuntur P. Ripaldæ, quòd admiserit etiam actus fidei Theologica minùs perfectos alijs, vocantes hos actus, *Embrionem Fidei*.

506. DICO 2. De objectis promissis, eo modo quo promissa sunt, Spes est certa, tum certitudine intrinseca, tum etiam affectiva. In exemplo. Beatitudo est promissa omnibus in gratia decedentibus: qui ergo sub hac conditione sperat illam, elicit actum Voluntatis qui ex intrinseco prædicato præsupponit actum fidei, quo

credimus illam promissionem: ergo ex intrinseco prædicato est actus connexus cum illa conditione: si discessero in Gratia, spero. Vltèrius, stante firmitate Fidei non potest Spes stare cum formidine, an forte non fallam: nam licet quis possit formidare laudabiles causas ipsam conditionem, an sit in Gratia discessurus, & ideo cum timore debeat salutem operari, tamen non est objectum promissum, nec fidei divina credibile, nec objectum illius Spei certa, de qua loquimur. Quare etiam desperatio stare posset cum illo actu Fidei, de Beatitudine consequenda sub illa conditione.

CONTROVERSIA V.

In quibus detur Spes Theologica.

507. Certum est primò, Spem neque quoad actum, neque quoad habitum, esse incommensurabilem: cum enim habeant noticiam indubitabilem, se esse damnatos in æternum, communi eliciunt actum Desperationis.

Certum est 2. Neque actum neque Habitum Spei existere in Infidelibus formalibus. Ratio est. Quia licet Fides possit manere sine Spe, Spem tamen non manet sine Fide, fundatur enim Spei in Fide. Quæstio ergo procedit de Beatis, Cæcistis, & Animabus Purgatorii. Circa Beatos sunt diversæ sententiæ. Aliqui admittunt Habitum & Actum, aliqui neutrum, aliqui Habitum sine Actu, aliqui Actum sine Habitum.

508. DICO I. In Beatis non datur dicta Spei propriè dictus, & quoad denominationem Spei. Probatur 1. Spes propriè dicta supponit inevidentiam rei sperate: atqui Beati non habent talem inevidentiam circa principale objectum Spei, nempe Beatitudinem, imò probabilius nec circa alia quā possunt desiderare; sed est inchoata, non sunt tamen talia objecta, circa quæ eliciant affectum appetitativum. Ergo &c.

509. DICO 2. Probabilius est, in Beatis manere habitum Spei quoad suam Entitatem. Ita Suarez, Conink, Maratus, Becanus, Haradus, VVadingus, quos refert & sequitur Ripalda, qui tamen malè citat Card. de Lugo disp. 17. n. 4. nam ibi nec verbum habet de Spe, neque de illa aliquid impressit: in Manuscriptis autem magis expressè manere Habitum Spei. Negat etiam P. Elparza. Probatur Conclusio. Si Spei Habitum potest adhuc in patria servire ad actum, cuius motivum Formale sit perfectio Dei, & quem in via poterat elicere, non est cur non maneat Spiritus bitus: atqui potest servire ad talem actum. Ergo &c. Major conceditur ab adversarijs, & ratio est, quia aliàs deberet alius novus Habitum inchoari, quod nemo dicit. Minor probatur. Spes etiam in via elicit actum gaudij de Deo, vt modo delectabili, seu amorem Concupiscentiæ: atqui huiusmodi actus eliciuntur etiam in patria: ergo possunt elici à Spe. Minorem admittit Lugo. Major est communis aliorum. Nam hocum &c.